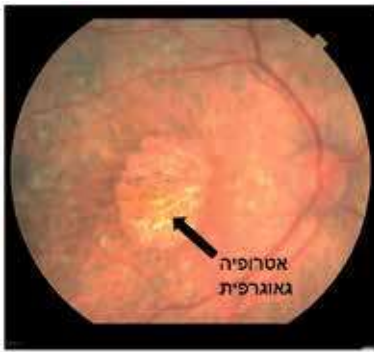

רואים עתיד

הטיפולים החדשים לנמ"ג
יבש בדרך | ד"ר קרן האס בשיתוף
עמותת לראות

צילומי רשתית של עיניים עם אטרופיה גאוגרפית, שגורמת לפגיעה ביוזנות במרכז הראייה | צילומים: יח"צ

נוונים של הרשתית באמצעות התקנים אלקטרוניים. ההתקן המבטיח ביותר הוא ה-ARGUS II - שבב המחובר על פני הרשתית באזור מרכז הראייה, מקבל שידור ממצלמה המורכבת על משקפיים, ומעביר אינפורמציה למוח דרך עצב הראייה. בתחילה, ההתקן הושלם אצל מטופלים עם מחלות גנטיות כרטיניטיס פיג-מנטוזה, אך לאחרונה נוסה גם

ד"ר קרן האס | צילום: יח"צ

אצל מטופלים עם AMD יבש. תוצאות משלוש עיניים (מתוך 5) שהגיעו לסיום המעקב הראו שההתקן אכן יכול לגרום לתחושות ראייה בעייניים שהושתלו, עם שיפור קל בתיפקוד היום יומי. ה-ARGUS II מורכב משבב המכיל 60 אלקטרודות, אך בכנס בחודש אוקטובר האחרון הוצגו תוצאות ראשוניות ב-7 חולים עם הדור החדש ARGUS III המכיל 256 אלקטרודות. נראה כי השתל החדש הגיע לתוצאות הרבה יותר טובות מאשר הדור הקודם של המכשיר.

לסיכום: נמ"ג מהסוג היבש הנה מחלה מורשתית ולכן קיימים ביחס אליה מספר אפיקי מחקר. קיימת אופטימיות רבה שבשנים הקרובות תימצא תרופה המעכבת את התקדמות המחלה, ואולי אף יפותחו אמצעים טכנולוגיים לשיפור חדות הראייה אצל מטופלים עם ראייה ירודה.

ד"ר קרן האס, מומחית ברפואת עיניים במרכז הרפואי ברזיל, אשקלון

בשיתוף עמותת לראות

מחקרים רבים בודקים חומרים שעשויים לעצור את התקדמות המחלה:

אפיק אחד מכוון לוויסות החומרים המשתתפים בתהליך הראייה הכימי כדי למנוע הצטברות תוצרי לוואי מהתהליך. מתוך קבוצת המחקרים באפיק זה, היחיד שהגיע לשלב מחקר מתקדם הוא ה-SAGA STUDY הבודק ויטמין A שעבר מודיפיקציה והנמצא כמוריד קצב הצטברות תוצרי לוואי של תהליך הראייה אצל עכבישים. כעת מתנהל מחקר עם משתתפים רבים של מתן כדורי ויטמינים אלו בכ-300 מטופלים עם ניוון רשתית מסוג האטרופיה הגאוגרפית.

אפיק נוסף מכוון לעצירת התהליכים הרלקטיים בגוף חשודים בגרימת המחלה. בהקשר הזה, תכשיר הנראה מבטיח ונמצא בשלבים מתקדמים של מחקר הינו ה-ZIMURA. הוימורה מעכבת את אחד המרכיבים של התהליך הרלקטי שגורם להתקדמות של ניוון התאים. לאחרונה התפרסמו תוצאות מעקב של 18 חודשים מחקר שבדק את הבטיחות והיעילות של זימורה בזריקות חודשיות

תוך-זגוגיתית של זימורה במטופלים עם אטרופיה גאוגרפית. 18 חודשים אחרי תחילת המחקר נראתה ירידה בקצב התקדמות של הניוון הגאוגרפי בכמעט שליש בהשוואה לקבוצת הביי-קורת שלא קיבלה טיפול. לא נראו תופעות לוואי משמעותיות הקשורות לחומר עצמו ואנו מצפים בכיליון עיניים לראות את תוצאות המחקר העדכני ביותר שמתנהל בימים אלו.

חידוש ראייה

התקנים אלקטרוניים המסוגלים לחדש את הראייה באו לידי ביטוי עד היום רק בסרטי מדע בדיוני. בשנים האחרונות, נעשים ניסיונות רבים לפתח אמצעים העוקפים את התאים המ

יוון רשתית מקולרי הקשור לגיל (נמ"ג) הינו הגורם המוביל לעיוורון בעולם המערבי. כ-10% ממקרי העיוורון נגרמים על ידי הנמ"ג היבש. בניגוד לנמ"ג הרטוב אשר ניתן לטיפול ע"י זריקות של נוגדי ה-VEGF, עדיין לא נמצא טיפול יעיל למחלה מהסוג היבש.

ישנם מספר גורמים הקשורים בהתפתחות המחלה, ביניהם גורמים גנטיים, גורמים סביבתיים, תהליכים רלקטיים ובעיה באספקת החמצן או איזון החמצן ברקמות הרשתית. יחד עם זאת, עדיין חסר מידע רב על כל הסיבות לניוון רשתית מהסוג היבש.

המחלה גורמת לפגיעה איטית ומתמשכת ברקמות הרשתית (התופעה נקראת אטרופיה גאוגרפית, או ניוון אטרופי) ומובילה לירידה הדרגתית בראייה, עד לרמת ראייה ירודה מאוד ואף עיוורון מרכזי.

מחקרים לעצירת המחלה

עשרות מחקרים קליניים נעשים כיום ברחבי העולם, כולל גם בישראל, על מנת למצוא פתרון למחלה. המחקרים מתרכזים בשלושה תחומים עיקריים: 1. מניעת המחלה. 2. עיכוב/או עצירת התקדמות המחלה. 3. חידוש הראייה.

הגישה המקובלת למניעת המחלה מכוונת בעיקר לנזקי חוסר חמצן הנגרם ממקורות שונים כגון עישון וחשיפה לאור UV. הטיפול המניעתי כולל מעקב, מתן תוספי מזון וויטמינים ע"פ מחקר ה-AREDS2, וטיפול מהיר כאשר יש סימנים להתפתחות המצב הרטוב.

